

OD REDAKCJI

Przed Państwem ostatni numer „Radcy Prawnego. Zeszytów Naukowych” z 2021 r. Jednak zanim przejdę do omówienia jego zawartości, chciałbym najpierw z dużą satysfakcją i radością poinformować, że kwartalnik „Radca Prawny. Zeszyty Naukowe” powrócił na prowadzoną przez Ministerstwo Edukacji i Nauki listę czasopism naukowych, otrzymując 40 punktów. Jest to niewątpliwie zasługa i wynik ciężkiej pracy członków redakcji i redaktorów naczelnych „Zeszytów Naukowych” – prof. Mirosława Sadowskiego i prof. Jakuba Ziętego, dzięki którym nasz periodyk zaistniał nie tylko w środowisku radcowskim, lecz także stał się rozpoznawalny wśród osób zajmujących się prawem od strony naukowej. Jest to też wynik wielkiego zaangażowania członków obecnej redakcji: pani prof. Małgorzaty Szwejkowskiej oraz pana dra Aleksandra Jakubowskiego oraz pracowników biura Krajowej Rady, bez których wysiłku nie udałooby się przeprowadzić procesu modernizacyjnego docenionego przez ekspertów tworzących listę punktowanych czasopism naukowych. Przy okazji przypomnę, że od drugiej połowy zeszłego roku zgłaszanie tekstów oraz sporządzanie recenzji odbywa się za pomocą platformy elektronicznej przeznaczonej dla naszego periodyku. Szczegóły procedury znajdują Państwo na stronie <https://kwartalnikradca-prawny.kirp.pl/>.

Przejdźmy już jednak do omówienia zawartości czwartego numeru „Zeszytów Naukowych”. W jego skład wchodzi, tak jak poprzednio, dziewięć tekstów, w tym sześć artykułów problemowych, dwie glosy oraz przegląd orzecznictwa. Część pierwszą zawierającą artykuły problemowe otwiera wielce aktualny tekst Anny Marii Siwierskiej dotyczący odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziego w Polsce w świetle wyroku TSUE z 15 lipca 2021 r., C-791/19. Autorka stawia w nim tezę, że mechanizm odpowiedzialności dyscyplinarnej polegający na ochronie kształtu wypracowanych linii orzeczniczych i ograniczeniu wpływów politycznych w sądownictwie musi jednocześnie tworzyć instrumenty pozwalające na kontrolę zachowań sędziów o charakterze celowych i wynikających ze złej wiary naruszeń przepisów prawa krajowego i prawa Unii oraz takich naruszeń przepisów, które mają charakter wyjątkowo poważnych i rażących zaniedbań.

Także drugi artykuł, autorstwa Mirosławy Pytlewskiej, dotyka aktualnych i – jak można przewidywać – coraz częstszych w praktyce prawniczej zagadnień związanych z rozliczeniami majątkowymi oraz reprezentacją jednopłciowych partnerów w związkach nieformalnych. Autorka zwraca w nim uwagę, że małżonkowie jednopłciowi z zarejestrowanego poza Polską związku małżeńskiego nabywają prawa na zasadach wspólności ustawowej małżeńskiej obowiązującej w innym kraju i że rodzi to skutki prawne na gruncie prawa polskiego. Podnosi jednak jednocześnie, że w sprawach życia codziennego oraz w obrocie prawnym partnerzy działają na podstawie bardzo szczegółowych pełnomocnictw, które dają im znacznie szerszy zakres praw niż te, do których uprawnieni są małżonkowie zgodnie z ustawową wspólnością majątkową małżeńską.

W tekście trzecim, Marka Szymanowskiego, zetkniemy się z bardzo praktycznym problemem rozbieżności interpretacyjnej występującej pomiędzy judykaturą a doktryną na tle regulacji zawartej w art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Przypomnijmy, że zgodnie z tym przepisem za pracownika uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. W artykule Autor wyklada pogląd, że skutkiem tej regulacji jest to, że to pracodawca jest płatnikiem

składek również od przychodu pracownika osiąganego przez niego na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią.

Jako czwarty prezentujemy artykuł Michała Rudego pt. „Prawo humanitarnej ochrony zwierząt jako dział kompleksowy prawa administracyjnego”. Autor zauważa, że humanitarna ochrona zwierząt tradycyjnie uznawana jest za część prawa ochrony środowiska i że taka kwalifikacja budzi jego wątpliwości. Jako alternatywne ujęcie proponuje podział na działy kompleksowe prawa administracyjnego. W skład takiego działu, w celu zapewnienia pełniejszej ochrony danemu dobru chronionemu, oprócz typowych norm z zakresu reglamentacji administracyjnej wchodziłyby normy z innych gałęzi prawa, to jest prawa cywilnego czy prawa karnego. Jak się wydaje, to ciekawe ujęcie może wywołać głosy polemiczne.

Część zawierającą artykuły problemowe zamykają dwa teksty także dotyczące prawa administracyjnego: Adriana Sypnickiego pt. „Budowa domów rekreacji indywidualnej a zasada zrównoważonego rozwoju” oraz Dominika Sypniewskiego, omawiający kompetencje organów nadzoru budowlanego wobec obiektów budowlanych niewymagających decyzji o pozwoleniu na budowę lub zgłoszenia. W pierwszym z nich przypomniano, że o ile przystąpienie do realizacji prac budowlanych może nastąpić poprzez dokonanie zgłoszenia robót budowlanych, o tyle ustalenie lokalizacji domu rekreacji indywidualnej odbywa się na zasadach ogólnych, a to oznacza, że taka zabudowa musi być zgodna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Drugi artykuł natomiast stawia tezę, że obiekty budowlane niewymagające decyzji o pozwoleniu na budowę lub zgłoszenia są objęte nadzorem weryfikacyjnym, realizowanym na etapie wykonywania robót budowlanych oraz użytkowania obiektu budowlanego.

W „Zeszytach Naukowych” nie mogło oczywiście zabraknąć glos. Tym razem dotyczą one zagadnień samorządowych. W pierwszej, napisanej przez Michała Szwesta, ocenie i interpretacji poddane zostało postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 lutego 2016 r., II GSK 151/16, dotyczące bezczynności w przedmiocie odebrania ślubowania od radcy prawnego. Druga natomiast, autorstwa Marzeny Świsłak, omawia w sposób częściowo krytyczny stanowisko NSA dotyczące rozumienia kategorii nieprzydatności aplikanta radcowskiego

do wykonywania zawodu radcy prawnego jako przesłanki skreślenia z listy aplikantów, wyrażone w wyroku z 16 października 2018 r., II GSK 2949/16.

Całość dopełnia przegląd najnowszego orzecznictwa Sądu Najwyższego (za okres październik 2021–styczeń 2022 r.) zredagowany jak zwykle przez Kacpra Milkowskiego.

Życzymy krytycznej i pobudzającej do polemik lektury!

W imieniu kolegium redakcyjnego

Tomasz Scheffler

przewodniczący kolegium redakcyjnego – redaktor naczelny